Ödeme Noktası Parayı Vermezse

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İstanbul BAM 12. Hukuk Dairesi	02.02.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2023/1270	2026/178	TBK 116, HMK 353, HMK 362

ÖZET

Ödeme kuruluşu aracılığıyla yurt dışından gönderilen 2.150 USD alıcıya ödenmedi; kuruluş ve anlaşmalı nokta birbirini gösterdi. Daire, izinle çalışan kuruluşun TBK 116 uyarınca ifa yardımcısının eylemlerinden kusursuz sorumlu olduğunu belirterek istinafı reddetti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/odeme-kurulusu-temsilcisi-ifa-yardimcisi-havale-bam-2026-178/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

12. HUKUK DAİRESİ

ESAS NO : 2023/1270

KARAR NO : 2026/178

TÜRKMİLLETİADINA

KARAR

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İSTANBUL 14. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ: 14/03/2023

NUMARASI: 2021/505 Esas - 2023/208 Karar

DAVA: Alacak

İSTİNAF KARAR TARİHİ: 02/02/2026

Davanın kabulüne ilişkin verilen kararın davalı İstanbul Ödeme ..AŞ vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine dosya kapsamı incelenip gereği görüşülüp düşünüldü;

DAVA: Davacı vekili; Davacı şirket ile dava dışı ....da bulunan ... arasında döşemelik kumaş satımı ve ihracı konusunda anlaştıklarını, yapılan ihracat bedelini müşteri davalı ..... Kuruluşu AŞ aracılığı ile 1.150 USD ve 1.000 USD olmak üzere iki taksitle 2.150- USD olarak gönderdiğini, müvekkilleri bu parayı çekmek istediğinde....Merkezi paranın bayileri olan ...'e gönderildiğini bildirdiğini, ... şirketine başvurulduğunda ise bu şirket paranın diğer davalıya ödendiğini bildirdiğini, ancak müvekkilinin böyle bir para almadığını, müvekkillerine gönderilen paranın dolandırıcılar tarafından çekildi ise sorumlularının da davalılar olduğunu, bu nedenle.....dan müvekkillerine gönderilen 2.150- USD'nin tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

CEVAP: 1-Davalı ...Ltd Şti yetkilisi davaya süresinde cevap vermemiş ise de verdiği dilekçede , ... diğer davalı ...Kuruluşu AŞ'nin temsilciliğinden 30.07.2020 tarihinde ayrıldığını, davacıdan komisyon talep ettiklerini ancak davacının komisyon vermekten imtina ettiğini, bu nedenle müşterinin talebine istinaden transfer işlemi iptal edilerek temsilcisi olunan ....Kuruluşu Sistemine iade işlemi yapıldığını, parasını başka bir yerden alabileceğini bildirdiklerini ,davacının akabinde herhangi bir başvurusu olmadığını, daha sonra davacının 02.12.2020 tarihinde talepde bulunduğunu , bu yüzden şirketlerine husumet yöneltilemeyeceğini, sorumlunun ...Kuruluşu A.Ş olduğunu belirterek davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

2-Davalı ... AŞ vekili; Husumet itirazlarının mevcut olduğunu, çünkü temsilci ... parayı almasına rağmen davacıya ödemediğini, müvekkilinin kurumsal çalışan bir firma olduğunu, davacı yükümlülüklerine aykırı olarak gelen paranın gelip gelmediğini anlamak için telefonla arayarak referans numarasını vermek suretiyle diğer davalı ile paylaştığını, diğer davalı ... şirketinin temsilcilik hesabından davacının parasını çektiğini, ...'in hem davacıyı hem de müvekkili şirketi zarara soktuğunu, sebepsiz zenginleştiğini belirterek müvekkili hakkında ki davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.
İLK DERECE MAHKEME KARARI: Mahkemece; davacıya ...Kuruluşu AŞ aracılığı ile iki taksit halinde 2.150-USD gönderildiği, davalı ...'in her ne kadar 30/07/2020 tarihinde diğer davalı ile olan temsilcilik ilişkisini feshettiği, davacının fesihten sonra başvuruda bulunduğu belirtilmiş ise de; davacının hesabına dava konusu paranın 26/02/2020 ve 03/03/2020 tarihlerinde yatırıldığı, bu tarihlerden sonra 30/07/2020 tarihinde diğer davalı ile temsilcilik ilişkisini sona erdirmesinin temsilcilik ilişkisinin taraflarını bağladığı, 3. kişi konumunda olan davacıya karşı sorumluluğunun devam ettiği, her ne kadar davalı ... Kuruluşu AŞ tarafından dava konusu bedelin diğer davalı ...'ten tahsil edildiği, davalının referans numarasını diğer davalı ile paylaşması sebebiyle davanın reddini talep etmiş ise de; davacının parasını çekebilmesi için referans numarasını temsilci ile paylaşması gerektiği, gerek diğer davalı ...'in beyanları gerek bilirkişi raporu ile sabit olduğu üzere davacının para çekme işlemini gerçekleştiremediği anlaşıldığından dava konusu bedelin ödenmemesi

sebebiyle davalıların müteselsilen sorumlu oldukları gerekçesi ile davanın kabulü ile 2.150-USD nin davalılardan müteselsilen alınarak davacıya ödenmesine karar verilmiştir.

İSTİNAF SEBEPLERİ: Davalı..... Merkezi AŞ vekili; davacının alacağına konu parayı alamamasının yegane sebebi diğer davalı ...'in temsilcilik hesabından parayı çekmesine rağmen, davacı/alıcıya ödeme yapmamış olmasından kaynaklandığını, paranın yatırıldığı tarih ve takip eden günler incelendiğinde; .....03.2020 tarihi 15:23 saati itibariyle diğer davalı ...'in USD hesap bakiyesi 48,54 USD'ye düştüğü, o tarihte mevcut bakiyenin kullanıldığı temsilcilik hesabından 01.04.2020 tarihinde 25.000 USD'lik para çekme işlemi gerçekleştiği ve hesap bakiyesi 2.793,54 USD olduğu, 02.04.2020 tarihinde müvekkil şirketten 5.000- USD para çekme işlemi gerçekleştirildiği,her ne kadar diğer davalı ... işbu miktarı müvekkil şirket hesabına geri ödediğini iddia etse de dosya kapsamına sunulan hesap hareketlerinde de görüleceği üzere; müvekkil şirket tarafından yapılan ödemenin ardından diğer davalı ... tarafından yapılan bir iade söz konusu olmadığını, davacı diğer davalı ...'e başvurduğunda, ekstra bir komisyon ödenmesi gerektiğine ilişkin bir bilgi ile karşılaşıp işlemlerin iptal edilerek başka bir noktadan parasını almak istediğini beyan ettiği ,ancak, işlemler diğer davalı tarafından iptal edilmediğinden parasını alamadığını ve mağduriyetini ileri sürdüğünü davanın kusurlu olarak ve usulsüzce referans numarasını üçüncü kişilere ileterek yaptığı sorgulama neticesinde zaten aradan geçen zaman dikkate alındığında işlemin iptalinin sistemsel olarak mümkün olmadığını davacının kusuru ile sebep olduğu kullanım sistemi güvenliğini ihlal eden bu eylem neticesinde, diğer davalı ... tarafından sistemsel olarak alıcı sıfatıyla davacı adına gelen tutarın çekilmiş olabileceği ihtimali açıklığa kavuşturulmadan hukuka aykırı davanın reddi gerektiğini davalı ... ile akdedilen "Temsilci Sözleşmesi" nin feshedilmesi ve dava konusu uyuşmazlıkta herhangi bir kusuru bulunmadığından, dava konusu tutardan diğer davalı ... ile birlikte müteselsilen sorumlu tutulmasının hukuka aykırı olduğunu alınan bilirkişi kök ve ek raporunda da, bu konudaki itirazlarına ilişkin inceleme yapılmadığını, bilirkişi kurulunun yasaya aykırı şekilde iki kişiden oluştuğunu belirterek kararın kaldırılarak davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

GEREKÇE: Dava; davalı ...Kuruluşuna davacıya ödenmek üzere yurtdışından gönderilen paranın davacıya ödenmediği ileri sürülerek davalılardan tahsili talebine ilişkindir.

Davacının müşterisi tarafından davacıya gönderilen para davalı ...Kuruluşu aracılığıyla gönderilmiştir. Bu kapsamda ödeme kuruluşu davalı gönderilen paranın davacıya ödenmesinden sorumludur. Diğer davalı ...'in ise ..... Kuruluşu tarafından ödemelerin yerine getirilmesi için temsil yetkisi verilmeden temsilci olarak tayin edildiği dosyaya sunulan sözleşmeden anlaşılmaktadır. ... Kuruluşu müvekkilin müşterisinden gelen paranın müvekkile ödenmek üzere ... firmasına gönderildiğini savunmakta, davalı ... de ödemenin davacının komisyon ödemesi yapmak istemediğinden transfer işleminin diğer davalı ...Kuruluşuna iade edildiğini savunmaktadır.Böylelikle her iki tarafın davacıya ödeme yaptığı hususunda bir savunması bulunmamaktadır. Paranın her iki davalının uhdesinde olduğu anlaşılmaktadır.

Davalı ..... AŞ ....01.2020 tarihinde diğer davalıyı "ödeme noktası" temsilci/ifa yardımcısı olarak atadığı anlaşılmaktadır. Davalı ...Kuruluşu ifa yardımcısı ... şirketinin sebepsiz zenginleştiğini savunmaktadır. Bazı durumlarda borçlunun tek başına ifayı yerine getirmesi mümkün

olmamaktadır ve bu hallerde borçlu, ifayı yerine getirmek için ifa yardımcısı kullanmaya başvurmaktadır. İfa yardımcısının kullanılabilmesi için, edimin ifası borçlunun şahsına bağlı olmamalıdır. İfa yardımcısının eyleminden doğan sorumluluk,“TBK” nın "yardımcı kişilerin" eylemlerinden doğan sorumluluk başlıklı 116 maddesinde “Borçlu, borcun ifasını veya bir borç ilişkisinden doğan hakkın kullanılmasını, birlikte yaşadığı kişiler ya da yanında çalışanlar gibi yardımcılarına kanuna uygun surette bırakmış olsa bile, onların işi yürüttükleri sırada diğer tarafa verdikleri zararı gidermekle yükümlüdür. Yardımcı kişilerin fiilinden doğan sorumluluk, önceden yapılan bir anlaşmayla tamamen veya kısmen kaldırılabilir. Uzmanlığı gerektiren bir hizmet, meslek veya sanat, ancak kanun veya yetkili makamlar tarafından verilen izinle yürütülebiliyorsa, borçlunun yardımcı kişilerin fiillerinden sorumlu olmayacağına ilişkin anlaşma kesin olarak hükümsüzdür.” şeklinde düzenlenmiştir.

TBK nın 116 maddesinde asıl borçlunun kusurundan hiç söz edilmediği için ifa yardımcısının fiilinden sorumluluk, esas olarak kusursuz sorumluluk türü kabul edilmektedir. Bu sorumluluk türünün kusursuz sorumluluk olarak nitelendirilmesinin bir sebebi de; borçlunun, ifa yardımcısı kullanarak alacaklının zarar görme riskini arttırmış olmasıdır. Ayrıca ifaya katılan kişi sayısı arttıkça, ifa anında bir zarar meydana geldiğinde alacaklının, gerçek faili bulması da zorlaşmaktadır. Somut olayda; davacıya ödemenin yapılamadığı ... yetkilisinin beyanı ile sabit olup, davalı ...kuruluşu özel izinle faaliyet gösterdiğinden ifa yardımcısının tüm eylemlerinden kendi eylemi gibi sorumludur.Davalı vekilinin müvekkili ödeme kuruluşunun kusuru bulunmadığına ilişkin istinaf nedeni yerinde değildir.

Açıklanan nedenlerle; davalı ...Merkezi davacıya ödeme yaptığını savunmadığı, ifa yardımcısı ...'in parayı diğer davalı ödeme kuruluşuna iade ettiğini beyan ettiği,davacının kusurlu davrandığı ileri sürülmekte ise de ,kusurun kanıtlanamadığı anlaşılmakla her ki davalının davacıya karşı müteselsil sorumlu olduğu,paranın hangisinde olduğunun davacı bakımından bir önemi bulunmadığı dikkate alındığında karara ilişkin istinaf nedeni yerinde olmayan davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle:

Davalı ... AŞ vekilinin istinaf başvurusunun HMK'nın 353(1)b-1 maddesi uyarınca ESASTAN REDDİNE,

Alınması gereken 1.261,59-TL istinaf karar harcından peşin yatırılan 316,90-TL harcın mahsubu ile kalan 944,69-TL harcın davalıdan alınarak Hazine'ye gelir kaydına,

Davalı ...AŞ tarafından yapılan giderlerin üzerinde bırakılmasına, davacı tarafından yapılan 88-TL istinaf yargı giderinin davalı Davalı .... ..AŞ den alınarak davacıya verilmesine,

Dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda HMK 362(1)-a maddesi uyarınca kesin olmak üzere oy birliği ile karar verildi.02/02/2026